

Offentliggjort d. 31. marts 2018

Strejke, lock-out, børnepasning og skat[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Med en storkonflikt i horisonten er nogle arbejdsgivere ved at forberede børnepasning på arbejdspladsen. Men det kan udløse en ekstra hilsen fra Skat til de medarbejdere, der tager imod tilbuddet.

Under den seneste større konflikt i 2013 så flere forskellige former for børnepasning dagens lys. Nogle steder var der etableret fælles pasningsordninger for større eller mindre grupper af børn. I andre tilfælde stillede arbejdsgivere velvilligt faciliteter og pasning til rådighed. Atter andre pasningsordninger blev etableret i privat regi på forskellige vilkår, men i mange tilfælde således, at forældre på skift passede flere børn. Og så var der de heldige familier, der kunne trække på familie og venner.

Det stod dog hurtigt klart, at særligt pasningsordninger i arbejdsgiverregi kunne være forbundet med skattemæssige konsekvenser for de forældre, der tog mod pasningstilbuddet.

Problemstillingen kan nu blive aktuel igen. Og der er indtil videre ikke udsigt til en lempelse af skattepraksis på området.

Pasningsordninger i arbejdsgiverregi

Udgifter til børnepasning er i skatteretlig sammenhæng en privatudgift på linie med andre udgifter til forbrug, f.eks. udgifter til ejerbolig, mad, ferierejser m.v. Dette gælder,

Offentliggjort d. 31. marts 2018

selv om udgifter til børnepasning for mange forældres vedkommende afholdes med det ene formål at passe et arbejde - og derved erhverve en skattepligtig indkomst.

Flere børnefamilier har ved domstolene forgæves søgt at opnå fradragsret for børnepasning. Eksempelvis kan nævnes en sag afgjort ved en dom fra Østre Landsret i 1984, hvor en kvindelig regnskabschef gjorde gældende, at børnepasningen, der var nødvendig for, at hun kunne passe sit arbejde, havde påført hende en merudgift, der har direkte tilknytning til erhvervelse af hendes skattepligtige indtægt. Landsretten fandt imidlertid, at regnskabschefens udgifter til børnepasning savnede en sådan tilstrækkelig direkte sammenhæng med hendes indtægtsgivende arbejde, at udgiften kunne fratrækkes i den skattepligtige indkomst.

Vælger arbejdsgiveren at betale udgifterne til pasning af medarbejdernes børn, er der tale om et skattepligtigt personalegode for medarbejderen. Det gælder som udgangspunkt, hvad enten arbejdsgiveren betaler direkte for børnepasningen, f.eks. ved drift af en pasningsordning, eller alternativt refunderer medarbejderen hans udgifter til børnepasning. Det er ligeledes uden betydning, om børnepasningen foregår i medarbejderens hjem eller på arbejdspladsen.

Den skattepligtige værdi af arbejdsgiverbetalt børnepasning er ikke skattefritaget for medarbejderen efter reglerne om en bagatelgrænse (6.100 kr. i 2018) for beskatning af arbejdsrelaterede personalegoder. Det skyldes, at godet efter Skats opfattelse ikke kan anses for i overvejende grad at være stillet til rådighed af hensyn til den ansattes arbejde.

Denne opfattelse stemmer overens med klassiske skatteretlige principper, men kan nok forekomme noget verdensfjern set i lyset af, at arbejdsgiveren formentlig typisk stiller børnepasning til rådighed for medarbejdere ud fra egennyttige hensyn med det klare formål at sikre medarbejderens tilstedeværelse i virksomheden.

For arbejdsgiveren må der antages at være fuld skattemæssig fradragsret for afholdte udgifter vedrørende børnepasning af medarbejderens børn på linje med udgifter til andre personalegoder.

Offentliggjort d. 31. marts 2018

Forskellige pasningsmodeller

Det er dog ikke altid, at en konkret pasningsordning umiddelbart kan indpasses i de skatteretlige grundregler for beskatning af arbejdsgiverbetalte børnepasningsordninger.

Under arbejdskonflikten i 2013 udsendte Skat en meddelelse om de skattemæssige konsekvenser ved forskellige pasningsordninger.

Heraf fremgik bl.a., at har medarbejderen aftalt med arbejdsgiveren, at medarbejderen kan tage sit barn med på arbejde, og at medarbejderen selv skal holde opsyn med barnet, har ”pasningsordningen” ingen skattemæssige konsekvenser for medarbejderen.

Det samme gælder, hvis flere medarbejdere efter aftale med arbejdsgiveren hver især har børn med på arbejdet, og medarbejderne indbyrdes har aftalt selv at holde opsyn med børnene i et eksisterende lokale på virksomheden. Heller ikke i denne situation vil der altså blive tale om beskatning af medarbejderen.

Grundsynspunktet er i disse tilfælde, at arbejdsgiveren ikke har afholdt en udgift vedrørende børnepasningen, og at medarbejderen ikke sparer en udgift, som medarbejderen ellers ville have haft.

Derimod skal der ske beskatning, hvis arbejdsgiveren stiller et pasningstilbud til rådighed og har udgifter til leje af lokale og til en eller flere medarbejdere, som kun har til opgave at holde opsyn med børnene, eller virksomheden har andre pasningsrelaterede udgifter. I en sådan situation skal pasningsordningen efter Skats opfattelse anses som et personalegode for de medarbejdere, der benytter tilbuddet, og som udløser beskatning hos medarbejderen.

Beskatningsgrundlaget

Er situationen den, at arbejdsgiveren har stillet et pasningstilbud til rådighed, som udløser beskatning af medarbejderen, er næste spørgsmål opgørelsen af det beløb, som medarbejderen nærmere skal beskattes af, dvs. beskatningsgrundlaget.

Offentliggjort d. 31. marts 2018

I *Skats generelle vejledning* på skatteområdet sondres der ved værdiansættelsen mellem to forskellige situationer:

Betaler arbejdsgiveren medarbejderens udgifter til børnepasning, eller refunderer arbejdsgiveren sådanne udgifter, skal medarbejderen beskattes af denne *betaling*.

Er sagen derimod den, at arbejdsgiveren driver en pasningsordning og på den måde i realiteten betaler medarbejdernes udgifter til børnepasning, skal medarbejderne efter *Skats generelle vejledning* beskattes af den *besparelse*, som medarbejderne opnår ved at benytte arbejdsgiverens pasningstilbud. *Skats vejledning* drejer sig konkret om pasningstilbud i form af vuggestue eller børnehave, men denne praksis må formentlig tillige gælde for pasningstilbud i forbindelse med etablering af et ad hoc tilbud om pasning.

Vejledningen indeholder imidlertid ikke nærmere regler om, hvordan medarbejdernes besparelse skal opgøres. Og man kan nok rejse spørgsmålet om, hvordan forældres normale besparelse skal opgøres, når der er tale om pasning i den tid, hvor barnet ellers ville have været i skole. Den besparelse, der skal beskattes, er formentlig den omkostning, som forældrene ville have haft, hvis barnet skulle passes af én eller anden person eller institution. I hvert fald er der ikke nogen besparelse i forhold til den situation, hvor barnet blot havde fortsat sin skolegang.

Private pasningsordninger

Private pasningsordninger er uomtalt i skattevæsenets retningslinjer.

Pasningsløsninger på privat basis favner da også et meget vidt spektrum af pasningsordninger, og der foreligger ikke klar praksis for den skattemæssige behandling af de mange forskellige modeller for pasning.

Selve den omstændighed, at skattemyndighedernes praksis på området er beskeden, tyder dog på, at skattevæsenet på dette område har valgt en forsigtig beskatningsprofil, og videre, at området måske næppe heller har haft den allerstørste bevågenhed hos skattevæsenet.

Offentliggjort d. 31. marts 2018

Er der tale om en vennetjeneste, dvs. at der er tale om sædvanlige ydelser, der udføres som et udslag af almindelig hjælpsomhed, gavmildhed eller socialt engagement inden for privatsfæren, er værdien af den modtagne ydelse, børnepasningen, skattefri. Hvis bedsteforældre, venner eller naboer på frivillighedens basis kommer en familie til undsætning under en storkonflikt, vil denne hjælp således som udgangspunkt være skattefri for den pågældende familie.

Knap så klar er beskatningsforholdene for tilfælde, hvor forældre på skift passer børn fra lokalområdet i fælles- og forsamlingshuse, idrætsklubber mv.

Skattefriheden efter reglerne om vennetjenester er bl.a. betinget af, at ydelserne, her børnepasningen, ikke indgår i en "organiseret byttehandel" eller består i "forud aftalt udveksling af ydelser" mellem flere forældre. Og pasning af børnene på skift er i denne sammenhæng en "organiseret byttehandel", der består i på "forhånd aftalt udveksling af ydelser" i form af pasning af børnene på skift.

Selv om børnepasningsordninger, hvor en række forældre på skift passer flere børn, kan betegnes som en forud aftalt udveksling af ydelser, er det dog formentlig tvivlsomt, om en sådan ordning i en situation som den foreliggende vil udløse beskatning.

Selv hvor udvekslingen af ydelser mellem forældre i form af børnepasning har været mere konsekvent, kan der nemlig peges på tilfælde, hvor skattevæsenet har været tilbageholdende med at gribe til beskatning. Eksempelvis har skattevæsenet således gennem mange år haft en meget lempelig praksis for de såkaldte puljepasningsordninger, hvor forældre påtager sig en forpligtelse til at arbejde et vist antal dage om året i en daginstitution. Her er skattevæsenets praksis nemlig således, at hvis forældre gratis udfører arbejde i en puljepasningsordning, skal der som udgangspunkt ses bort fra den økonomiske fordel, der kan opnås ved, at et barn er tilmeldt ordningen.

Særligt for pensionister

Særligt for pensionister, der lejlighedsvist supplerer pensionen med honorar fra børnepasning, kan der være grund til at være opmærksom på, at løn fra privatpersoner for ar-

Offentliggjort d. 31. marts 2018

bejde udført i hvervgiverens hjem er skattefri for så vidt angår de første 11.000 kr. (2018). Det gælder dog ikke, hvis forældrene tager servicefradrag for betalingen efter BoligJob-ordningen, jf. også nedenfor.

Hjemmeserviceordningen - pasning af egne børn i hjemmet

Udgifter til pasning af egne børn i hjemmet i 2018 vil være forbundet med skattemæssig fradragsret, hvis et verserende lovforslag herom vedtages. Regeringen og Dansk Folkeparti aftalte således i forbindelse med finanslovsaftalen for 2018 at gøre BoligJob-ordningen permanent. Regeringen fremsatte et lovforslag herom den 28. februar 2018, men lovforslaget er endnu ikke vedtaget. Vedtages forslaget, vil der være skattemæssig fradragsret for bl.a. udgifter til børnepasning af egne børn i hjemmet, dog maksimalt 6.000 kr. pr. voksen person.

— o —